

Finansdepartementet
fi.remissvar@regeringskansliet.se
Kopia: fi.sba.bb@regeringskansliet.se

Remissvar Klimatdeklaration för byggnader (Ds 2020:4)

Diarienummer: Fi2020/00475/BB

Sammanfattning

Vi är generellt positiva till att klimatdeklarationer för byggnader ska göras och att det blir lag för alla.

Vi ser en risk att de föreslagna tiderna för ikraftträdande tillsammans med undantag inte leder till tillräckliga drivkrafter för att ställa om byggbranschen till att bli klimatneutral i tillräckligt snabb takt. Vi anser att lagstiftningen behöver ligga i linje med Sveriges nationella mål om minskade klimatutsläpp till netto-noll år 2045.

I tider av snabb förändring där vi inte vet allt måste vi acceptera att alla detaljer inte är klara från början, men det får inte heller hindra omställningstakten. Vi efterfrågar förutsägbara regelverk med tidsatta spelregler för när krav och skärpningar kommer. Detaljer kring kravnivåer kan sedan utarbetas under tiden.

Det är även viktigt att stimulera marknadskrafterna på rätt sätt. Vi tycker att lagförslaget behöver ses över i några fall där vi anser att så inte sker. För att effekten ska bli den tänkta och omställningstakten tillräckligt hög anser vi att följande behövs:

- Klimatdeklarationen bör även omfatta installationsprodukter.
- Uppgifter om byggprodukters livslängd och egenskaper ska utgöra en del av klimatdeklarationen.
- Ombyggnationer behöver vara en del av livscykelanalysen.
- Klimatdeklarationerna bör baseras på produktspecifika data.

Utöver detta värnar vi om att hålla administrativ börda minimerad. Vår bedömning är däremot att förslaget som det ser ut nu kommer att leda till en ökad belastning eftersom vi inte ser att den nyttan som eftersträvas kommer att kunna nås. Den administrativa bördan ska minimeras *i förhållande till* det resultat som uppnås.

Ett steg till ökad nytta och minskad administration är att samla flera olika deklarerationer till en enda deklareration för att dessutom ge bättre helhetsbild. Det innebär t ex att energideklarerationen bör göras till en del av klimatdeklarerationen.

Krav på klimatdeklaration vid uppförande av byggnader

Klimatdeklarationens innehåll och omfattning

Vilka uppgifter som klimatdeklarationen ska innehålla

Vår åsikt: Uppgifter om byggprodukter ska utgöra en del av klimatdeklarationen
På sidan 41 lyfts att vissa tekniska uppgifter kan vara relevanta så som periodiskt underhåll och tekniska livslängder för olika delar av byggnaden.

Vi instämmer och vill ytterligare betona vikten av att information om byggnadsprodukters livslängd och tekniska uppgifter görs till en del av klimatdeklarationerna.

Motivering

För att stimulera till minskad klimatpåverkan över hela byggnadernas livscykel behövs även tydligare fokus på att kunna reparera och underhålla byggnaderna. Artikel 19a i det reviderade direktivet (2010/31/EU) om byggnaders energiprestanda föreslår att Kommissionen ska slutföra en genomförbarhetsstudie om att införa ett frivilligt byggnadsrenoveringspass som kompletterar energicertifikaten. Vi föreslår att det skulle kunna göras till en del av klimatdeklarationen.

Vilka delar av en byggnads livscykel som ska ingå

Vi instämmer i att det klokt att börja med den del av livscykeln som har störst påverkan men vill lägga till vikten av att inom kort inkludera större del av livscykeln. Primärt vill vi se att följande skeden enligt standarden inkluderas:

- B5 Ombyggnad
- B6 Driftsenergi

Vår åsikt: Ombyggnad behöver vara en del av livscykelanalysen

Större ombyggnationer (skede B5) bör inom en snar framtid inkluderas i deklARATIONEN.

Motivering

För att livscykelanalysen ska bli just en livscykelanalys bör även större ombyggnationer (skede B5 i standarden) omfattas av krav på klimatdeklaration. En stor del av klimatpåverkan kommer från befintliga byggnader och genom stora renoveringar där fullt fungerande material byts ut mot nytt. För ombyggnation är det däremot andra delar av bygganden så som ytskikt och installationer som blir relevanta och står för störst påverkan. Vi önskar att det tydliggörs nu att detta kommer att omfattas samt ungefär när i tiden. Vi anser att det behövs för att skapa drivkraft för att nå befintlig bebyggelse, vilket är viktigt för att kunna nå nationella mål då den största andelen byggnader i landet är de befintliga.

Vår åsikt: Deklaration ska samlas till en enda deklARATION

Vi vill att klimatdeklarationen inom en snar framtid samlar andra deklARATIONER så som energideklARATIONER i samma deklARATION (dvs relaterat till skede B6 i standarden).

Motivering

Det finns idag många initiativ och parallella redovisningar som ska göras, bland annat energideklARATIONER. Vi anser att målet bör vara att alla dessa samlas till en gemensam byggnadsdeklARATION som består av flera delar/kapitel.

Det är viktigt för att kunna skapa en helhetsbild över byggnadens påverkan samt för att minska antalet deklARATIONER och kartläggningar att hålla isär. Vi bedömer att det möjliggör att öka fokuset på att faktiskt minska klimatpåverkan istället för att lägga insatserna och resurserna på att administrera dessa saker separat. Vi månar om minimerad administration, men betonar att det är viktigt att den administration som görs leder till verklig nytta. Det är bättre med lite mer dokumentation med tydlig effekt än lite mindre dokumentation som inte leder till någonting alls. Det sista är rena förluster för både företag och samhället i stort.

Vilka delar av byggnaden som ska ingå i deklARATIONEN

Vår åsikt: KlimatdeklARATIONEN bör även omfatta installationsprodukter
KlimatdeklARATIONEN bör även omfatta installationsprodukter.

Motivering

Installationernas påverkan beräknas kunna uppgå till ca 20-30 % av byggskedets klimatpåverkan vilket är betydande. Samtidigt finns det idag få marknadskrafter som driver på utvecklingen om mer information om installationsprodukters klimatpåverkan från tillverkningskedet. Vi bedömer att drivkraften för detta skulle öka om det fanns ett krav på att även installationer ska ingå i deklARATIONEN.

Eftersom installationer många gånger består av sammansatta material och komponenter är det mer komplext att få fram uppgifter om klimatpåverkan från en sådan produkt. Vi vill dock inte se att detta är en anledning till att undanta dem eller fördröja utvecklingen. Istället är det viktigt att skapa drivkrafter så att dessa produktkategorier hinner med och kan bli en bidragande del till att vi förstår var insatser för att minska klimatpåverkan blir som störst, totalt sett.

Förslagen på ikrafttagande av lagen ligger så pass långt fram att branscherna bör ha tid att förbereda sig på att ta fram dokumentation samtidigt som Boverket arbetar med att bygga upp sina databaser.

För företag i branschen är det alltid viktigt med förutsägbara regelverk. Vi bedömer att genom att ge branschen vetskap om vid vilken tidpunkt och i vilken takt krav kommer att införas skapas incitament att använda den initiala "lärfasen" till att samla kunskap och vara förberedda när kraven kommer. Dessa incitament bedömer vi saknas för installationsbranschen med det aktuella förslaget.

Vi vill igen betona att det krävs en hög omställningshastighet för att kunna nå de nationella målen om minskad klimatpåverkan i tid. Vi behöver alla drivkrafter som går för att möjliggöra detta.

Vilken typ av data som ska ligga till grund för beräkningen i deklARATIONEN

Vår åsikt: DeklARATIONERNA bör baseras på produktspecifika data
Synpunkten avser förslaget att det ska vara möjligt att använda både generiska som specifika data vid beräkning av byggnadens klimatpåverkan (s 45).

Vi anser att det är viktigt att det inom en snar framtid ska baseras på produktspecifika data.

Det bör även noga avvägas vilka marknadskrafter som ska stimuleras för störst utväxling på lagen i förhållande till syftet.

Motivering

För att våra medlemsföretag ska kunna bidra till omställningen behöver de kunna få kunskap om vilken klimatpåverkan val av olika produkter har, och då krävs att det finns sådan

information framme om specifika produkter. Dessa kommer dock inte fram om det inte finns en drivkraft för tillverkare och leverantörer att ta fram sådan information.

Vår övertygelse är att det är viktigt att få marknadskrafterna att bidra till minskad klimatpåverkan. För störst nytta behövs incitament för produkttillverkare att arbeta för att förbättra sina produkter så de kan bli valda ur konkurrenssynpunkt.

Om generiska data får användas kommer valet av hur dessa generiska data ser ut att påverka konkurrenssituationen för produktleverantörerna. Om "medelvärden" för en produktkategori väljs så finns inga incitament att använda detaljerad data för de produkter som är sämre än medelvärdena, således minskar även drivkraften för de bättre produkterna.

Om generiska data speglar det "sämre" segmentet så kan marknadskrafterna för produktspecifika data behållas men det kan bli missvisande för hela produktgrupper i konkurrens mot andra produktgrupper. (T ex kan betong generellt se för dåligt ut jämfört med trä, fast det kan finnas betongprodukter och konfigurationer som står sig väl mot trä men blir bortvalt på "för generisk" grund).

Kostnader och andra konsekvenser

Arbetets administrativa börda minimeras

Vår åsikt: Administration ska minimeras, men inte på bekostnad av nyttan

Det är bra att förslaget fokuserar på att administrativ börda ska minimeras. Det är viktigt för näringslivet, inte minst för små och medelstora företag. Men administrationen får inte minimeras på bekostnad av effekten. Krav som inte leder till verklig nytta är fortfarande en belastning.

Om Installatörsföretagen

Installatörsföretagen är en bransch- och arbetsgivarorganisation inom Svenskt Näringsliv. Våra 3 600 medlemmar är företag verksamma inom branschen för tekniska installationer. 50 000 medarbetare installerar, optimerar och kontrollerar värme, ventilation, vatten, el- och teleteknik. Vi representerar även entreprenörerna inom elkraft som säkrar infrastrukturen för Sveriges elförsörjning.

Med vänliga hälsningar

Ola Månsson
VD

För frågor kontaktas

Térèse Kuldkepp

Expert Hållbarhet

Tel: 08 622 20 47

Epost: terese.kuldkepp@incoord.se

Helen Aristondo Magnusson

Expert Energi och hållbarhet

Tel: 08 762 75 26

Epost: helen.magnusson@installatorsforetagen.se

Stockholm 2020-05-06